

Månedssrapport luftforurensninger

Mars og april 2017

Noe veistøv

Mars og deler av april var for det meste preget av relativt mildt vær. I april var det også perioder med kjøligere vær for årstiden og enkelte dager med nedbør.

Månedsmidlene av svevestøv (PM_{10} og $PM_{2,5}$) var generelt på nivå med eller noe lavere enn samme måned de siste årene både i mars og april, se tabell 3 og 4 i vedlegget.

Det ble registrert noen overskridelser av forurensningsforskriftens grenseverdi for døgnmiddel av svevestøv i mars og april, se tabell A under. Overskridelsene skyldtes i hovedsak veistøv i sterkt trafikkerte områder på tørre dager.

Forholdsvis lite eksosforurensning

Månedsmidlene av nitrogendioksid (NO_2) var i mars generelt på nivå med eller noe lavere enn samme måned de siste årene, se tabell 5 i vedlegget. I april var månedsmidlene av NO_2 generelt lavere enn samme måned de siste årene.

Det ble ikke registrert overskridelser av grenseverdien for timemiddel av nitrogendioksid i mars eller april, se tabell A under.

Helseeffekter¹

I mars ble luftkvalitetskriteriene overskredet i inntil ca. 50 % av tiden. Dette skyldtes først og fremst veistøv i sterkt trafikkerte områder på tørre dager. I april

ble luftkvalitetskriteriene overskredet i inntil ca. 33 % av tiden i sterkt trafikkerte områder og inntil ca. 10 % av tiden på steder som i Kirkeveien og Åkebergveien.

Oppsummering av vintersesongen

Denne sesongens vintermiddelkonsentrasjoner² av PM_{10} (se Figur 1) og $PM_{2,5}$ er generelt sett på nivå med de som ble registrert i sesongen 2015/2016.

I Oslo stammer PM_{10} i hovedsak fra veistøv og vedfyring. Svevestøvnivået er generelt lavere enn tidlig på 2000-tallet. Dette kan tilskrives innførte tiltak (f.eks. piggdekkavgift, miljøfartsgrense og støvdemping/feing). Variasjonene fra år til år skyldes også ulik meteorologi.

Vintermiddelkonsentrasjonene av NO_2 (se Figur 2) er generelt sammenlignbare med de foregående vintrene og noe lavere enn vintrene mellom 2008 og 2013. Dette skyldes sannsynligvis gunstige meteorologiske forhold disse vintrene sammen med utslippsreduksjon som følge av en stadig renere kjøretøypark.

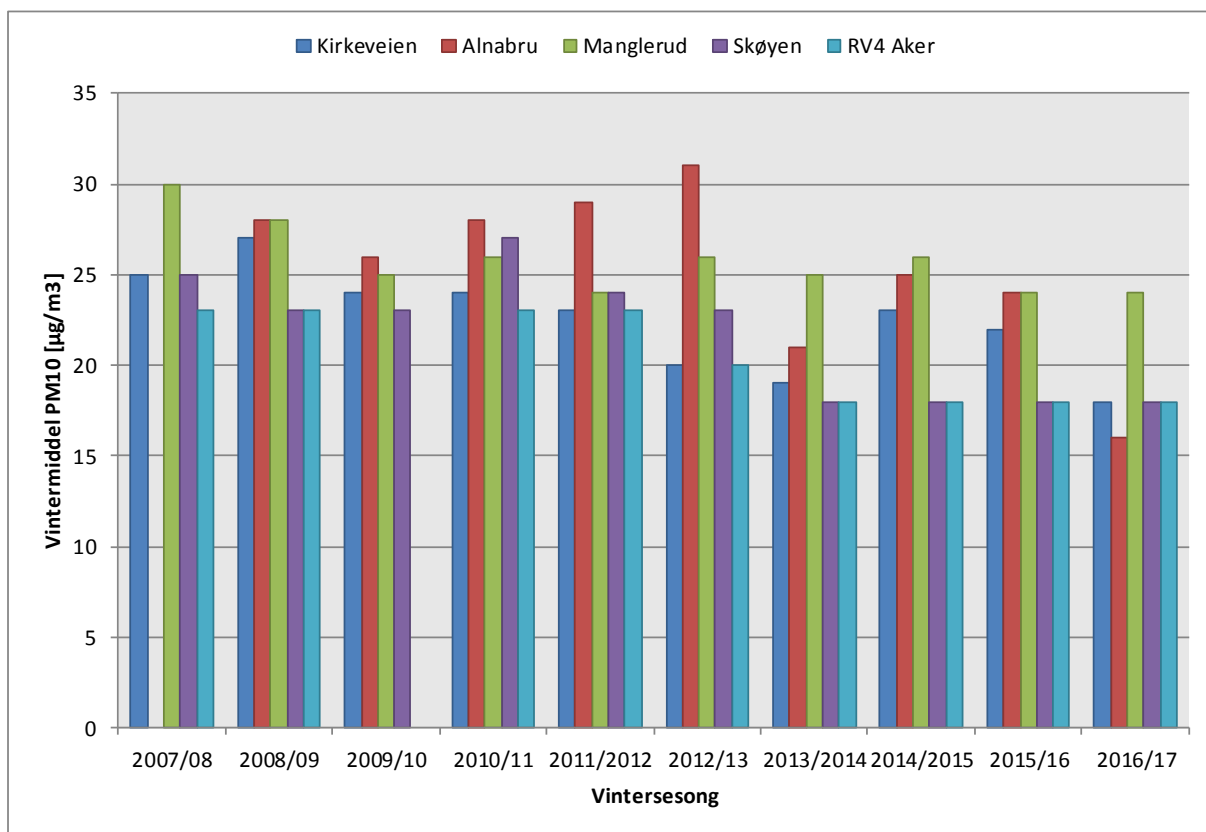
Alle vintermidler er gitt i tabell 11 i vedlegget.

Det er oftere moderat eller høyere forurensningsnivå i sterkt trafikkerte områder enn ellers i byen. For større deler av byen var det lite forurenset luft omtrent 45 % av dagene vintersesongen 2016/17. I sterkt trafikkerte områder var det lite forurenset luft omtrent 18 % av dagene denne vinteren. Dette er vist i Figur 3.

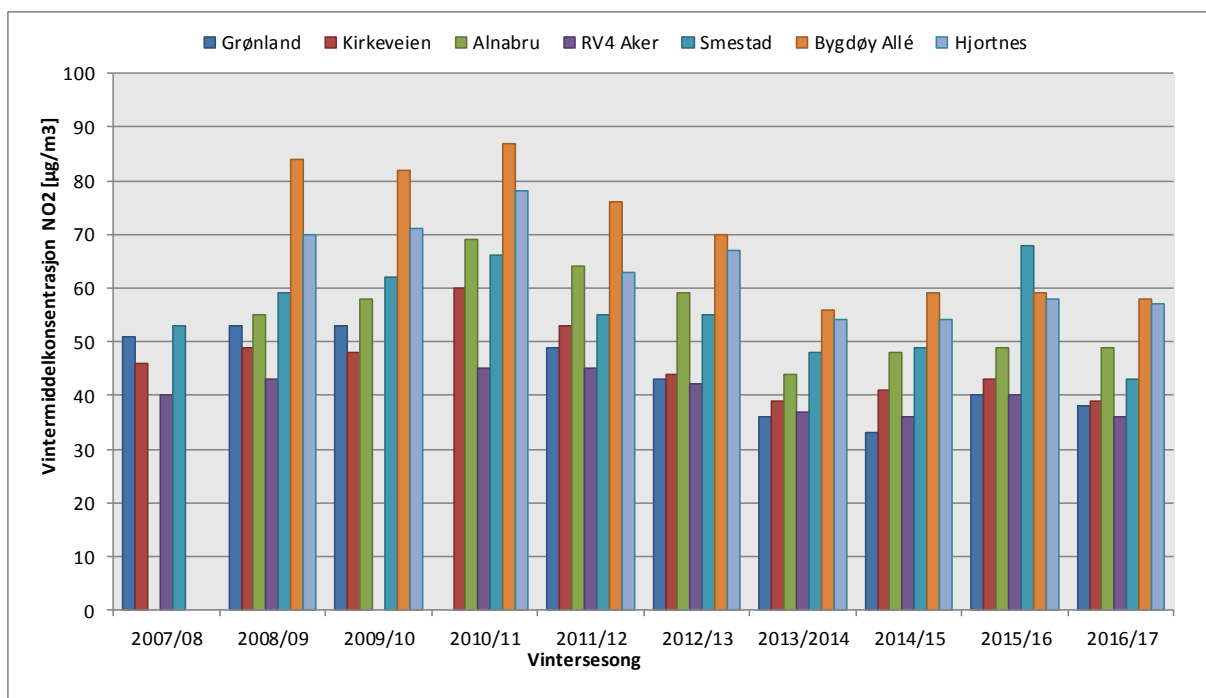
¹ Informasjon om helseeffekter er basert på Folkehelseinstituttets hjemmeside (www.fhi.no), [de nasjonale varslingsklassene](#), samt Miljødirektoratet- og Folkehelseinstituttets luftkvalitetskriterier. Se også tabell 1 og 2 i vedlegget til månedssrapporten.

² Med vintermiddel menes den høyeste seks måneders glidende middelveiden, regnet f.o.m. 1. oktober t.o.m. 30. april. Alle beregnede vintermidler er gitt i tabell 11 i vedlegget.

Figur 1: Vintermiddelkonsentrasjoner av PM₁₀ ved utvalgte målestasjoner for årets vintersesong og de ni foregående.

Figur 2: Vintermiddelkonsentrasjoner av NO₂ ved utvalgte målestasjoner for årets vintersesong og de ni foregående.

Figur 3. Andel dager med forurensningsnivå i de ulike varslingsklassene i større deler av byen og i sterkt trafikkerte områder i perioden oktober til april i vintersesongen 2016/2017, basert på målinger av svevestøv (PM₁₀ og PM_{2,5}) og nitrogendioksid, NO₂.

Sesong	Større deler av byen	Sterkt trafikkerte områder/hovedveier
2016/2017	<p>svært høyt 0 % høyt 16 % moderat 39 % lite 45 %</p>	<p>svært høyt 0 % høyt 33 % moderat 49 % lite 18 %</p>
Varslingsklasse	Helsevirkninger	Helseråd
Lite	Liten eller ingen helserisiko	Utendørs aktivitet anbefales
Moderat	Moderat helserisiko Helseeffekter kan forekomme hos enkelte astmatikere og personer med andre luftveissykdommer, samt alvorlige hjertekarsykdommer	Utendørsaktivitet kan anbefales for de aller fleste, men enkelte bør vurdere sin aktivitet i områder med mye trafikk eller høye andre utslipp
Høyt	Betydelig helserisiko Helseeffekter kan forekomme hos astmatikere og personer med andre luftveissykdommer, samt alvorlige hjertekarsykdommer	Barn med luftveislidelser (astma, bronkitt) og voksne med alvorlige hjertekar- eller luftveislidelser bør redusere utendørsaktivitet og ikke oppholde seg i de mest forurensede områdene
Svært høyt	Alvorlig helserisiko Følsomme grupper i befolkningen kan få helseeffekter. Luftveisirritasjon og ubehag kan forekomme hos friske personer	Personer med hjertekar- eller luftveislidelser bør redusere utendørsaktivitet og ikke oppholde seg i de mest forurensede områdene

Tabell A. Antall overskridelser* av grenseverdier i forurensningsforskriftens kap. 7. Faste 24-timersmidler for PM₁₀ og timemidler for NO₂.

	Målestasjon	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 hittil	Mars 2017	April 2017
PM ₁₀	Kirkeveien	15	6	12	9	14	14	14	2	11	3	2	0	0
PM ₁₀	Alnabru	31	(10)	17	13	18	(15)	25	7	20	(12)	0	0	0
PM ₁₀	Manglerud****	14	21	15	6	10	11	25	13	17	13	8	2	1
PM ₁₀	Skøyen	19	4	3	27 [□]	10	1	6	1	1	1	2	0	0
PM ₁₀	Sofienbergp.	(8)	(1)	8	8	18	3	4	2	2	3	2	0	0
PM ₁₀	Bygdøy allé	28	13	7	24	19	12	32	3	10	16	8	2	0
PM ₁₀	Hjortnes		(13)	19	21	17	23	44	21	26	25	11	6	0
PM ₁₀	RV4 Aker**	11	9	(8)	5	7	6	10	4	4	3	2	0	1
PM ₁₀	Smestad** ¹	14	18	19	13	14	11	13	8	11	11	2	0	0
PM ₁₀	Åkebergveien				(6)	21	7	9	2	3	8	3	0	0
PM ₁₀	Brevoll***							(2)	6	5		0	0	0
NO ₂	Grønland	0	0	9	19	22	0	2	0	0	4	0	0	0
NO ₂	Kirkeveien	1	1	2	20	26	1	0	0	0	2	0	0	0
NO ₂	Alnabru	36	(9)	33	(33)	67	31	15	5	12	12	6	0	0
NO ₂	Manglerud****	14	1	44	217	18	(5)	20	0	2	1	0	0	0
NO ₂	Bygdøy allé		(3)	(32)	(39)	(50)	16	5	0	3	7	0	0	0
NO ₂	Hjortnes		(11)	56	140	94	25	17	0	23	30	0	0	0
NO ₂	RV4 Aker**	0	0	(1)	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
NO ₂	Smestad** ¹	2	0	0	4	9	0	0	1	0	4	0	0	0
NO ₂	Åkebergveien				(2)	10	0	0	0	0	0	0	0	0
NO ₂	Brevoll***							(0)	8	8		2	0	0

( ) Under 80 % datadekning. Kan ikke sammenlignes direkte med andre verdier.

- Ute av drift

* Totalt antall overskridelser for året. Grenseverdier: Døgnmiddel PM₁₀ på 50 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 35 døgn i året (f.o.m. 2005), 30 døgn i året f.o.m. 2016. Timemiddel NO₂ på 200 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 18 timer pr. år (f.o.m. 2010).

** Måler på helårsbasis f.o.m. 2014. I tidligere år har det kun blitt målt i vinterhalvåret ved disse stasjonene.

[□] Ni av overskridelsene skyldes anleggsarbeid ved siden av målestasjonen vår/sommer 2010.

***Opprettet juni 2014

**** Fra april 2014 til høsten 2015 var det anleggsarbeid i området. Dette kan ha påvirket

målingene. ¹ Smestad målestasjon ble flyttet mellom mai 2015 og februar 2017 på grunn av midlertidig busstrasé. Det var anleggsarbeid i området fra mai 2014 til mai 2015. Dette kan ha påvirket målingene.

Kilder: Statens vegvesen og Oslo kommune

Bymiljøetatens meteorologistasjon på Valle Hovin er midlertidig ute av drift.